

อทร. ๕๒๐๓

นโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ
ของกองทัพเรือ

พ.ศ. ๒๕๔๕

อทร. ๕๒๐๓

นโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ
ของกองทัพเรือ

พ.ศ. ๒๕๕๕

เอกสารอ้างอิงของกองทัพเรือ หมายเลข ๘๒๐๗

นโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ ของกองทัพเรือ

จัดทำโดย

คณะทำงานพิจารณาและจัดทำ อทร.ด้านการป้องกันความเสียหาย

เมษายน ๒๕๔๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑

เมษายน ๒๕๔๕

อนุมัติบัตร

เรื่อง อนุมัติใช้เอกสารอ้างอิงของ ทร.หมายเลข ๕๒๐๗ เรื่อง"นโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ
ของกองทัพเรือ" (อทร.๕๒๐๗)

ตามคำสั่ง กองทัพเรือ (เฉพาะ)ที่ ๑๑/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๒ ม.ค.๔๑ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการและ
คณะทำงานพิจารณาและจัดทำเอกสารอ้างอิงของ ทร. ให้ประธานกรรมการพิจารณาและจัดทำเอกสารอ้างอิง
ของ ทร. มีอำนาจในการอนุมัติใช้เอกสารอ้างอิงของ ทร. (อทร.) นั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความ
เรียบร้อย จึงให้ใช้ "นโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุของกองทัพเรือ" (อทร.๕๒๐๗) เล่มนี้เป็น
เอกสารประกอบการปฏิบัติราชการใน ทร. โดยให้จ.ทร.เป็นหน่วยควบคุมเอกสาร ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๕

รับคำสั่ง ผบ.ทร.

(ลงชื่อ) พล.ร.ท. ชุมพล ปัจจุสานนท์

(ชุมพล ปัจจุสานนท์)

ประธานกรรมการพิจารณาและจัดทำ อทร.และ

รอง เสธ.ทร.

อทร.๕๒๐๗

บันทึกการเปลี่ยนแปลงแก้ไข

ลำดับที่	รายการแก้ไข	วัน/เดือน/ปี ที่ทำการแก้ไข	ผู้แก้ไข (ยศ - นาม - ตำแหน่ง)	หมายเหตุ

สารบัญ

นโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุของกองทัพเรือ

บทที่		หน้า
1. บทนำ	นโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุของ ทร.	1
1.1	กล่าวนำ	1
1.2	วัตถุประสงค์มูลฐาน	1
1.3	นโยบาย	1
1.4	มาตรการทั่วไป	1
2. บทที่ 1	มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร	3
2.1	สภาพปัญหา	3
2.2	วัตถุประสงค์	3
2.3	มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร	4
3. บทที่ 2	มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในเคหสถาน	6
3.1	สภาพปัญหา	6
3.2	วัตถุประสงค์	6
3.3	สาเหตุอุบัติเหตุในเคหสถาน	6
3.4	แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในเคหสถาน	7
3.5	มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุภายในเคหสถาน	8
4. บทที่ 3	มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน	10
4.1	สภาพปัญหา	10
4.2	วัตถุประสงค์	10
4.3	แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน	11
4.4	มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน	11
5. บทที่ 4	มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสถาน	14
5.1	สภาพปัญหา	14
5.2	วัตถุประสงค์	14
5.3	แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสถาน	14
5.4	มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสถาน	15

บทนำ

นโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุของ ทร.

๑. กล่าวนำ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ กำหนดความหมายของคำว่า อุบัติเหตุไว้ว่า "อุบัติเหตุ หมายถึง ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ เนื่องจากการจราจรทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ อุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในบ้าน หรือในที่สาธารณะ" จากความหมายของคำว่า อุบัติเหตุข้างต้น อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของ กำลังพลใน ทร.ในแต่ละปีก่อให้เกิดการสูญเสีย ทรัพย์สินด้านวัสดุและกำลังพลของ ทร. ที่ได้รับ บาดเจ็บ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต ทำให้ ทร.ต้องสูญเสียงบประมาณในการแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นจำนวนมาก และเพื่อเป็นการป้องกัน อุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดกับกำลังพลของ ทร. จึงจำเป็นต้องมีนโยบายและมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุของ ทร.ขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานเป็นไปอย่างรอบคอบและปลอดภัย ซึ่งจะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และการสูญเสียของกำลังพล รวมทั้งทรัพย์สินของทางราชการ

๒. วัตถุประสงค์มูลฐาน

- ๒.๑ เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน อุบัติเหตุในเคหสถาน และอุบัติเหตุจากการจราจร
- ๒.๒ เพื่อลดอัตราการตาย บาดเจ็บ และทูพพลภาพ อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุประเภทต่าง ๆ
- ๒.๓ เพื่อลดการสูญเสียงบประมาณ ตลอดจนทรัพย์สินของทางราชการ อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุประเภทต่าง ๆ

๓. นโยบาย

- ๓.๑ ให้ยึดหลักความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ปฏิบัติงาน และวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานเป็นสิ่งสำคัญ
- ๓.๒ ให้ยึดถือและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการส่งเสริมความปลอดภัย รวมทั้งดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ
- ๓.๓ ให้มีการพัฒนาและส่งเสริมให้ข้าราชการ ทหาร และลูกจ้าง ทร. มีความรู้ความเข้าใจและ จิตสำนึกในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุ

๔. มาตรการทั่วไป

- ๔.๑ ให้ นขต.ทร. และหน่วยรอง นขต.ทร.จัดทำแผนและข้อปฏิบัติในการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น และช่วยเสริมสร้างความปลอดภัยในหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยออกเป็นกฎ ระเบียบ หรือ ข้อกำหนด เพื่อให้

การป้องกันอุบัติภัยของ ทร. เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ และดำเนินการการฝึกอบรม ข้าราชการ ทหาร ทหารกองประจำการ ลูกจ้าง ให้มีความรู้ความเข้าใจและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ตลอดจนให้มีการ รณรงค์ และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

๔.๒ จัดให้มีรายงานการตรวจสอบอุบัติภัยที่เกิดขึ้น และจัดทำสถิติพร้อมทั้งจัดทำแนวทางการ แก้ไข เสนอ ทร. (ผ่านคณะกรรมการ ฯ) ทราบในโอกาสแรก

๔.๓ ให้เสริมสร้างทัศนคติ และปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัยของข้าราชการทหาร ทหารกอง ประจำการ และลูกจ้างด้วยวิธีการต่าง ๆ

๔.๔ ให้มีการประสานและร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งใน ทร. และนอก ทร. ทั้งในภาครัฐและ เอกชน เพื่อให้การป้องกันอุบัติภัยของ ทร. เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๑

มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร

๑. สภาพปัญหา

กองทัพเรือ มียานพาหนะที่ใช้ในการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ที่ต้องมีการสัญจรโดยใช้เส้นทางร่วมกับสาธารณชน จากการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของยานพาหนะประเภทต่าง ๆ ในประเทศไทย พร้อมกับการขยายตัวของเขตเมือง ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้มีโครงการขยายและสร้างเครือข่ายการคมนาคมและการขนส่งเพิ่มขึ้น เมื่อการขนส่งและการสัญจรไปมาของประชากรเพิ่มขึ้น อุบัติภัยที่เกิดจากการจราจรก็มีมากขึ้น โดยเฉพาะอุบัติเหตุทางบก การป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการจราจรในส่วนของกองทัพเรือกระทำได้เพียงบางส่วน เฉพาะในเขตพื้นที่ของหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพเรือเท่านั้น แต่ในส่วนของภาครัฐและส่วนราชการอื่น ๆ ยังขาดการประสานงานและการวางแผนร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตลอดจนผู้ใช้เส้นทางสัญจรขาดความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการจราจร เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ตนเองและผู้อื่น จากสถิติอุบัติเหตุจากการจราจรในประเทศไทย พบว่าอัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตของประชาชนมีจำนวนมาก นับเป็นความสูญเสียทางด้านทรัพย์สินและทรัพยากรกำลังคนของประเทศเป็นอย่างมาก ในส่วนของ กองทัพเรือ มีความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการชนหรือเฉี่ยวชนของยานพาหนะทางบกและเรือจำนวนหนึ่ง ส่วนความเสียหายถึงขนาดเสียชีวิตในระหว่างปฏิบัติหน้าที่แทบจะไม่มี เว้นแต่การเสียหายทางธุรการของข้าราชการทหารที่ใช้รถยนต์ โดยส่วนใหญ่จะเกิดอุบัติเหตุจากการขับรถยนต์ส่วนตัวและมีการดื่มสุราระหว่างขับขี่ จากการศึกษาปัญหาอุบัติเหตุจากการจราจรที่พบในปัจจุบัน พอสรุปได้ว่าโดยส่วนใหญ่อุบัติเหตุเกิดจากการดื่มสุราระหว่างขับรถยนต์ ตลอดจนความประมาท เลินเล่อ และไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้น ในด้านอุบัติเหตุทางอากาศที่เกิดขึ้นกับอากาศยานของกองทัพเรือมีจำนวนน้อย ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อมีการใช้อากาศยานออกปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ แต่ก็มีผลทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตของกำลังพลและอากาศยาน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจร

๒.๒ เพื่อลดอัตราการตาย บาดเจ็บ และทุพพลภาพอันเนื่องมาจากภัยจากการจราจร

๒.๓ เพื่อลดการสูญเสียงบประมาณ ตลอดจนทรัพย์สินของทางราชการอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุจากการจราจร

๒.๔ เพื่อพัฒนาวิธีการและระบบการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นขณะบังคับ ควบคุม ขับขี่ยานพาหนะให้ทันสมัยและดีขึ้นกว่าเดิม

๒.๕ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของอุบัติเหตุจากการจราจรและประสานการติดต่อระหว่างหน่วยงาน ใน ทร. และนอกหน่วย ทร.ทั้งภาครัฐและเอกชน

๒.๖ เพื่อพัฒนาองค์บุคคลให้มีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการจราจร

๓. มาตรการการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร

๓.๑ ทั่วไป

๓.๑.๑ ให้หน่วยจัดให้มีการฝึกอบรม และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุ และการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรให้กับกำลังพลทุกระดับ ตลอดจนจัดให้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้กำลังพลทราบอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ ให้หน่วยที่มีหน้าที่ในการฝึกอบรมการขับขี่ หรือการควบคุมยานพาหนะไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ เรือ หรืออากาศยาน ปลูกฝังจิตสำนึกของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ตระหนักในกฎแห่งความปลอดภัย กฎจราจร ตลอดจนมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม

๓.๑.๓ ให้หน่วยจัดวางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการควบคุมการใช้ยานพาหนะ และ เส้นทางต่าง ๆ ให้เกิดความเรียบร้อยปลอดภัย และสอดคล้องกับกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

๓.๑.๔ จัดให้มีป้ายจราจร เครื่องหมาย และสัญญาณจราจรตามถนนและพื้นที่รับผิดชอบ ให้มีจำนวนเพียงพอและดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณที่อาจจะเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย เช่น ทางร่วม ทางแยก ที่ทัศนวิสัยไม่ดี มีอาคารหรือต้นไม้บดบัง ควรติดตั้งกระจกนูน เพื่อให้สามารถมองเห็นสภาพการจราจรบริเวณนั้นได้

๓.๑.๕ ตรวจสอบดูแลซ่อมบำรุงเส้นทาง ทำเทียบเรือ ทำอากาศยานในความรับผิดชอบให้อยู่ในสภาพดีเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และพัฒนาหรือปรับปรุงให้เกิดความเหมาะสมตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ

๓.๑.๖ ให้หน่วยที่มีหน้าที่ในการจัดยานพาหนะชนิดต่าง ๆ คำนึงถึงมาตรฐานความปลอดภัยในระบบต่าง ๆ ของยานพาหนะนั้น ๆ รวมทั้งอุปกรณ์ช่วยอื่น ๆ ที่จะทำให้การใช้ยานพาหนะนั้น ๆ มีความปลอดภัยยิ่งขึ้น

๓.๑.๗ ให้หน่วยกวดขันกำลังพลให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ว่าด้วยการจราจรที่หน่วยกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด หากมีการฝ่าฝืนให้มีมาตรการในการลงโทษ และเพิ่มโทษให้มากขึ้น สำหรับผู้กระทำผิดซ้ำบ่อย ๆ และไม่เข็ดหลาบ จนถึงขั้นไม่ออกบัตรอนุญาตผ่านเข้า - ออกหน่วยให้กับเจ้าของยานพาหนะนั้น ๆ

๓.๑.๘ ให้หน่วยตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงทุกครั้งที่มีอุบัติเหตุจากการจราจรเกิดขึ้น เพื่อหาสาเหตุและกำหนดแนวทางในการป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุในครั้งต่อไป รวมทั้งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดหายานพาหนะ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ให้เกิดความปลอดภัยยิ่งขึ้น

๓.๑.๙ ให้มีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนในพื้นที่โดยใกล้ชิด เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร และวางแผนการใช้ยานพาหนะ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่มีอยู่ร่วมกัน เพื่อลดอุบัติเหตุจากการจราจรภายในหน่วย ตลอดจนช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับอุบัติเหตุจากการจราจร

๓.๒ การจราจรทางบก

๓.๒.๑ จัดทำเครื่องหมายจราจรภายในหน่วย ประเภทบังคับและเตือนภัยตามแนวขอบถนน บริเวณทางร่วม ทางแยก วงเวียน ทางโค้ง ทางแคบ และทางที่บังคับให้ยานพาหนะเดินทางเดียวหรือสวนทางกันได้ เป็นต้น ให้สามารถมองเห็นได้ทั้งกลางวันและกลางคืน

๓.๒.๒ จัดทำเครื่องหมายจราจรบนผิวทางถนนบริเวณทางเข้า - ออก ทางข้ามต่าง ๆ ให้ผู้ที่ใช้ยานพาหนะได้ทราบและมองเห็นได้ชัดเจนทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

๓.๒.๓ จัดให้มีอุปกรณ์แสดงเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องหรือใช้ในการจราจร เช่น กรวยยาง แผงกั้น เพื่อสำหรับไว้ใช้ในงานต่าง ๆ

๓.๓ การจราจรทางน้ำ

๓.๓.๑ จัดทำทุ่น เสา และเครื่องหมายจราจรทางน้ำตามแนวฝั่งของหน่วยให้ผู้ใช้พาหนะทางน้ำสามารถมองเห็นได้ชัดเจนทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน

๓.๓.๒ ให้หน่วยที่มีเรือสำหรับให้บริการรับ - ส่งผู้โดยสาร ควบคุมดูแล ตลอดจนกำชับเจ้าหน้าที่มีให้บรรทุกผู้โดยสารเกินอัตราที่เรือได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัด

๓.๓.๓ เรือทุกลำควรจัดให้มีเครื่องชูชีพให้ครบตามอัตราที่กำหนดไว้ในแต่ละลำ โดยเฉพาะเรือที่ใช้สำหรับรับ - ส่งผู้โดยสาร

๓.๓.๔ กวดขันให้เรือทุกลำปฏิบัติตามกฎจราจรทางน้ำโดยเคร่งครัด

๓.๔ การจราจรทางอากาศ

๓.๔.๑ หน่วยเกี่ยวข้องกับการบังคับและควบคุมอากาศยาน จัดการอบรมและให้ความรู้เรื่องอุบัติเหตุจากการจราจรและการป้องกันให้กับกำลังพล

๓.๔.๒ จัดให้มีการสอนและให้ความรู้เรื่องกฎจราจรทางอากาศในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับและควบคุมอากาศยาน รวมทั้งฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรทางอากาศ

๓.๔.๓ ปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมการจราจรทางอากาศให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในเอกสารควบคุมและบริการจราจรทางอากาศขององค์การบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) และบรรณาสารแถลงข่าวสารการบินประเทศไทย (AIP THAILAND)

๓.๔.๔ ให้กำหนดมาตรการลงโทษ และเพิ่มโทษสำหรับกำลังพลที่กระทำผิดกฎบ่อยครั้ง

๓.๔.๕ ให้กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ช่วยให้เกิดความปลอดภัย

๓.๔.๖ บูรณะและพัฒนาท่าอากาศยานในหน่วยของ ทร. ให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่างปลอดภัยอยู่เสมอ

บทที่ ๒

มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในเคหสถาน

๑. สภาพปัญหา

ปัจจุบันอัตราการเกิดอุบัติเหตุในเคหสถานเพิ่มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากยังขาดกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครอง เป็นเหตุให้ผู้อาศัยในเคหสถานขาดจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพ การที่กำลังพล ของ ทร.ขาดการอบรมให้ความรู้ในการป้องกันอุบัติเหตุ ล่วงหน้า ขาดความเข้าใจในวิธีการใช้ การบำรุงรักษา อุปกรณ์ หรือการใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ไม่ได้มาตรฐาน จึงเป็นสาเหตุหลักที่อาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว และทรัพย์สินของตนและของทางราชการการเกิดอุบัติเหตุในเคหสถาน ทำให้เกิดการ สูญเสียชีวิต บาดเจ็บ และทุพพลภาพ กับบุคลากรของ ทร.และครอบครัว ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียหายร้ายแรง ติดตามมาทั้งในด้านเศรษฐกิจ และประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงาน ถ้าไม่มีแผนงานเพื่อป้องกันและ ควบคุมการเกิดอุบัติเหตุ ย่อมทำให้เกิดการสูญเสียเป็นมูลค่ามหาศาล ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผนการดำเนินการ และกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุภายในเคหสถาน และแนะนำหรือควบคุมให้กำลังพลและ ครอบครัวปฏิบัติ เพื่อมิให้เกิดอุบัติเหตุหรือลดจำนวน และควบคุมความรุนแรงของอุบัติเหตุ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุในเคหสถาน

๒.๒ เพื่อลดอัตราการตาย บาดเจ็บ และทุพพลภาพอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุภายในเคหสถาน

๒.๓ เพื่อลดการสูญเสียบุคลากรที่มีคุณค่าของ ทร. การสูญเสียงบประมาณและทรัพย์สิน

๓. สาเหตุอุบัติเหตุภายในเคหสถาน

ประเภทของอุบัติเหตุภายในเคหสถานที่พบเสมอในชีวิตประจำวันของกำลังพลและ ครอบครัว แบ่งเป็น ๖ ประเภท ตามลักษณะสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ ดังนี้

๓.๑ อุบัติเหตุจากไฟฟ้า ไฟฟ้าที่ใช้ภายในเคหสถานสามารถทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย และทรัพย์สิน ได้ จากการเกิดลัดวงจรของกระแสไฟฟ้า เพราะอุปกรณ์ไฟฟ้าไม่ได้มาตรฐานหรือ เก่ามาก ขาดการบำรุงรักษาที่ ดี รวมทั้งผู้ใช้ขาดความรู้ความเข้าใจที่จะใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่าง ปลอดภัย

๓.๒ อุบัติเหตุจากอัคคีภัย เกิดเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น กระแสไฟฟ้าลัดวงจร ความไม่ รอบคอบในการใช้เชื้อเพลิง การไม่ระมัดระวังในการดับนุหรี ฐูปเทียน การเก็บรักษาสารไวไฟ ก๊าซ และ เชื้อเพลิงที่เป็นอันตรายไม่เหมาะสม

๓.๓ อุบัติเหตุจากสารเคมีมีพิษ และสารเคมี ได้แก่ อุบัติเหตุจากสารพิษ วัตถุมีพิษ สารเคมี ยาเสพติดให้ โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท อาหาร ยา เครื่องสำอาง ซึ่งเข้าสู่ร่างกายได้ ๔ ทาง

๓.๓.๑ ทางปาก ได้แก่ การกินสารพิษ หรือสารเคมีเข้าไปโดยจงใจ หรือปะปนเข้าไปในอาหาร

๓.๓.๒ ทางการหายใจ ได้แก่ การหายใจเอาสารพิษ ผุ่นละอองที่เป็นพิษเข้าไป

๓.๓.๓ ทางผิวหนัง ได้แก่ การที่ผิวหนังดูดซึมสารพิษ หรือสารเคมีเข้าสู่กระแสเลือด แล้วกระจายไปสู่อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย

๓.๓.๔ ทางการฉีด ได้แก่ การฉีดวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท และเสพติดเข้าไปในร่างกาย

อุบัติเหตุจากสารมีพิษและสารเคมีดังกล่าว อาจเกิดจากความตั้งใจ เช่น การฆ่าตัวตาย ความประมาทเลินเล่อ เช่น การหยิบยาผิด หรือหยิบภาชนะผิด หรือจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น การกินอาหารที่มีสีข้อมที่เป็นอันตราย เจือปนอยู่ การใช้ยาฆ่าแมลงฉีดในที่อากาศไม่ถ่ายเท หรือในที่ที่มีคนป่วยหรือเด็กเล็กอยู่ เป็นต้น

๓.๔ อุบัติเหตุที่เกิดจากพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากอุปนิสัยของบุคคล ได้แก่ ความประมาท ความคะนอง การขาดความรอบคอบเอาใจใส่ดูแลตนเองและผู้อื่น เช่น การพลัดตก หกล้ม การได้รับอันตรายจากของแหลมมีคม ดอกไม้เพลิง ประทัด อาวุธปืน และวัตถุระเบิดที่เก็บรักษาไว้ในที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ปลอดภัย

๓.๕ อุบัติเหตุที่เกิดจากลักษณะทางกายภาพของอาคารที่อยู่อาศัย อุบัติเหตุที่เกิดในเคหสถาน บางครั้งมีสาเหตุมาจากลักษณะทางกายภาพของตัวอาคารไม่ดี เช่น ไม่มีช่องทางหนีออกมาเมื่อเกิดอุบัติเหตุ หรือเนื่องจากความไม่มั่นคงแข็งแรง ลักษณะหรือแบบของตัวอาคารที่ก่อสร้างกันอย่างไม่รัดกุมก่อให้เกิดความปลอดภัย นอกจากนั้นบันไดที่สูงชัน ระเบียงอาคารที่ไม่มีเครื่องป้องกันที่มั่นคงแข็งแรงดีพอ ย่อมเป็นสาเหตุแห่งอุบัติเหตุได้ง่าย และการขาดการบำรุงรักษาลิฟต์ เป็นต้น

๓.๖ อุบัติเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมของเคหสถาน อุบัติเหตุที่เกิดภายในเขตที่อยู่อาศัย อาจมีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมได้ เช่น สภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยรกรุงรังจนเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ นอกจากนั้นจากการเลี้ยงสัตว์บางประเภท เช่น สุนัข แมว และสัตว์ปีกบางประเภท โดยขาดการเอาใจใส่ระมัดระวัง ก็อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ การไม่ระมัดระวังในการสร้างเครื่องป้องกันบ่อน้ำ คู คลอง เพื่อมิให้ผู้อยู่อาศัยพลัดตกลงไป สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในเคหสถานได้

๔. แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในเคหสถาน เพื่อลดปัญหาจากอุบัติเหตุในเคหสถานตามวัตถุประสงค์ จึงมีแนวทางเพื่อการปฏิบัติ ดังนี้

๔.๑ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ ณรงค์ ให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และครอบครัว มีความเข้าใจและตระหนักถึงอันตราย และสามารถคุ้มครองตนเองและผู้อื่นจากพิษภัยของสิ่งอุปโภคบริโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

๔.๒ ปรับปรุงระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุในเคหสถาน เพื่อให้เกิดผลในการช่วยลดอุบัติเหตุ

๔.๓ ให้ความรู้แก่ข้าราชการ ลูกจ้าง และครอบครัวเกี่ยวกับมาตรฐานเครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้า ก๊าซ วัสดุก่อสร้าง ยา อาหาร ฯลฯ การเลือกซื้อและการใช้เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

๔.๔ ส่งเสริมให้มีการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนางานด้านส่งเสริมความปลอดภัยในเคหสถาน

๔.๕ วางแผนและประสานงานทั้งหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันรับผิดชอบในการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้อาศัยในเคหสถาน

๔.๖ ส่งเสริมและเสริมสร้างวินัย รวมทั้งลักษณะนิสัย ให้มีความเป็นระเบียบรอบคอบในการ ดูแลตนเองและผู้อื่น เพื่อให้เกิดผลในการป้องกัน ลดอัตราหรือความรุนแรงของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในเคหสถาน

๕. มาตรการการป้องกันอุบัติเหตุภายในเคหสถาน

๕.๑ การฝึกอบรมและประชาสัมพันธ์

๕.๑.๑ ให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้ เรื่องอุบัติเหตุภายในเคหสถานและวิธีป้องกันแก่ข้าราชการ ลูกจ้าง และครอบครัว

๕.๑.๒ ประชาสัมพันธ์และรณรงค์อย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุจากอัคคีภัย จากไฟฟ้า จากสารเคมีพิษ และจากสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เช่น การซ่อมบำรุง และการเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพตามกฎระเบียบที่กฎหมายกำหนด พิษภัยจากการใช้สารเคมีผิดประเภท หรือผิดวัตถุประสงค์ เป็นต้น

๕.๑.๓ ให้มีการสอนและฝึกอบรมด้านการป้องกันอุบัติเหตุภายในเคหสถาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับครอบครัวที่อาศัยรวมกันหลายครอบครัวในอาคารพัก ต้องมีการปลูกจิตสำนึกในการปฏิบัติตามระเบียบที่อาคารกำหนด เพื่อประโยชน์ในการลดหรือควบคุมอุบัติเหตุภายในเคหสถาน

๕.๒ ปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ และควบคุมให้มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง

๕.๒.๑ ควบคุมการก่อสร้างที่พักอาศัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับกำหนด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในตัวอาคาร และการใช้อาคารให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้อาศัย เช่น การเลือกใช้วัสดุในการก่อสร้างที่ได้มาตรฐานในปริมาณและจำนวนที่ได้รับการคำนวณไว้เรียบร้อยแล้ว การเลือกใช้และติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า และกำหนดให้มีอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาความเสียหายเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น

๕.๒.๒ ให้มีการกำหนดวงรอบประจำในการตรวจอุปกรณ์ไฟฟ้า โดยเฉพาะสายไฟที่เดินในอาคารที่พักอาศัยของ ทร. และดำเนินการซ่อมทำในกรณีที่ตรวจพบข้อบกพร่อง

๕.๒.๓ ตรวจสอบและกวดขัน เพื่อให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ ให้รัดกุมยิ่งขึ้น และปรับปรุงบทลงโทษเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความผิดด้วย

๕.๒.๔ ส่งเสริมให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และครอบครัว โดยเฉพาะที่อาศัยในอาคารพักของ ทร. มีส่วนร่วมในการป้องกันเคหสถาน โดยการจัดตั้งอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนจากอุบัติเหตุภายในเคหสถานทุกประเภท

๕.๒.๕ กำหนดข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยขณะซ่อมบำรุงอุปกรณ์ภายในอาคารพัก

๕.๓ การศึกษาค้นคว้าวิจัย

๕.๓.๑ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและเผยแพร่อันตรายอันเกิดจากสิ่งอุปโภคและบริโภคที่ใช้ใน
 สถาน

๕.๓.๒ เก็บสถิติ ข้อมูล รวมทั้งสาเหตุที่เกิดอุบัติเหตุในสถานทุกประเภท เพื่อใช้เป็น ข้อมูล
 การวิจัย หรือข้อมูลในการกำหนดเกณฑ์ปฏิบัติ เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุอันเนื่องจากสาเหตุนั้น ๆ

๕.๓.๓ ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานด้านความปลอดภัย

๕.๔ การวางแผนประสานงาน ให้มีการวางแผนและดำเนินการร่วมมือกันอย่างเป็นระบบ ระหว่าง
 หน่วยงานที่รับผิดชอบของ ทร. กับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ หรือกับหน่วยงานเอกชน เพื่อ ป้องกันและแก้ไข
 ปัญหาอุบัติเหตุในสถานอย่างทันที่และมีประสิทธิภาพ

๕.๕ เสริมสร้างนิสัยที่ดีของตนเอง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุภายในสถาน อันอาจ
 เกิดขึ้น เช่น การฝึกนิสัยในการมีระเบียบในการเก็บวางสิ่งของให้ถูกที่ การตรวจตราซ่อมแซม เครื่องเรือน
 อุปกรณ์ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน จัดให้มีสถานที่ทำลายมูลฝอยเฉพาะ เพื่อป้องกันสัตว์นำโรค
 หรืออุบัติเหตุเนื่องจากการเผาขยะ เป็นต้น

บทที่ ๑๓

มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

๑. สภาพปัญหา

ปัจจุบัน กองทัพเรือได้ดำเนินการพัฒนาไปอย่างมากทั้งด้านองค์บุคคล องค์วัตถุ และองค์ยุทธวิธี ซึ่งเป็นไปตามภาวะการของโลกที่มีการพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะการพัฒนาเทคโนโลยี อันมีแนวโน้มสูงขึ้นและเปลี่ยนแปลงรวดเร็วขึ้น การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ สำหรับเป็นอาวุธยุทธโปกรณ์มีมากขึ้น การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทันต่อเทคโนโลยีนั้น ๆ ก็ย่อมเพิ่มมากขึ้นไปด้วย กระนั้นก็ตามแม้ว่าการนำอุปกรณ์เทคโนโลยีใหม่ ๆ ดังกล่าว ทั้งในรูปแบบของอาวุธยุทธโปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการซ่อมบำรุง ตลอดจนเครื่องจักรกล อุปกรณ์ด้านการสนับสนุนต่าง ๆ มาใช้ราชการมากขึ้น แต่อาวุธยุทธโปกรณ์และสิ่งอุปกรณ์ที่เป็นของเก่า ใช้เทคโนโลยีเก่าก็ยังคงมีความจำเป็นในการใช้งานอยู่จำนวนหนึ่ง การปฏิบัติงานกับอุปกรณ์ทั้งเก่าและใหม่ผสมผสานกันไปเหล่านี้ ย่อมทำให้เกิดภาวะเสี่ยงอันตรายจากการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา ทั้งในเรื่องของอุบัติเหตุที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บจนถึงขั้นเสียชีวิต หรือความเจ็บป่วยและโรคที่เกิดจากการทำงานขึ้นได้ หากไม่สามารถหามาตรการป้องกันไว้ให้รัดกุมแล้วปัญหาดังกล่าวก็จะทวีความรุนแรงขึ้น สาเหตุหลักของปัญหาดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากสภาพการทำงานและสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมหรือไม่ปลอดภัย ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้และความเข้าใจในการใช้สิ่งอุปกรณ์และอาวุธยุทธโปกรณ์เหล่านั้นประกอบการทำงาน หรือไม่ให้ความสำคัญที่จะปฏิบัติ ตามข้อแนะนำ ระเบียบ ข้อบังคับการใช้ ไม่เห็นความสำคัญในการที่จะต้องปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนขาดอุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันอันตรายขณะทำงาน ไม่มีการอบรมให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้อาวุธยุทธโปกรณ์หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น รวมทั้งขาดการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสภาพและสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้น ขาดการดูแลสุขภาพและสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงาน ขาดแคลนหน่วยงานและเจ้าหน้าที่โดยตรงที่จะคอยตรวจตราดูแลให้คำแนะนำแก่หน่วยผู้ปฏิบัติ ต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติงานไปพร้อมกับควบคุมความปลอดภัยในการทำงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานทำให้สูญเสียชีวิต บาดเจ็บ หรือทุพพลภาพเป็นการทำลายศักยภาพทางองค์บุคคลของกองทัพเรือ อีกทั้งยังเป็นการสูญเสียงบประมาณที่ต้องนำมาใช้ ดูแลรักษา หรือให้การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากอุบัติเหตุต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินการและกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานและควบคุม ให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม เพื่อมิให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น หรือเพื่อลดจำนวนของอุบัติเหตุลงให้ได้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ลดอัตราการเกิดและความรุนแรงของอุบัติเหตุจากการทำงาน

๒.๒ ลดอัตราการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากการทำงาน

๒.๓ ลดอัตราการเกิดโรคร้ายที่เกิดจากมลภาวะของสิ่งแวดล้อมอันมาจากอุบัติเหตุต่าง ๆ ขณะทำงาน

๒.๔ ลดอัตราการสูญเสียงบประมาณที่เกิดขึ้นเนื่องจากอุบัติเหตุจากการทำงาน

๓. แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

๓.๑ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ และปลูกจิตสำนึกให้ผู้ที่ปฏิบัติงาน ทั้งกับอาวรุชทุทโฆปรกณั์ อุปกรณั์ เครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องจักรกลต่าง ๆ ให้เข้าใจถึงอันตรายจากอุบัติเหตุจากการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุบัติเหตุที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการทำงาน รวมทั้งผลต่อเนื่องที่จะทำให้เกิดมลภาวะในที่ทำงาน โดยให้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อแนะนำ กฎเกณฑ์ มาตรการต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

๓.๒ ปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน ให้เหมาะสมทันสมัยอยู่เสมอ โดยสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลในทางปฏิบัติที่ช่วยลดอุบัติเหตุ

๓.๓ ให้หน่วยเทคนิคต่าง ๆ กำหนดมาตรฐาน อาวรุชทุทโฆปรกณั์ อุปกรณั์ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักรกล ที่อยู่ในสายงานรับผิดชอบตามเทคนิคนั้น ๆ โดยในแนวทางการใช้งานที่เหมือนกัน ต้องสอดคล้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด

๓.๔ ให้หน่วยเทคนิคต่าง ๆ จัดทำมาตรการ ระเบียบหรือข้อปฏิบัติเพื่อการป้องกันภัยในการทำงานกับ อาวรุชทุทโฆปรกณั์ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักรกลต่าง ๆ รวมทั้งให้มีการค้นคว้า ปรับปรุงพัฒนามาตรการ ระเบียบ หรือข้อปฏิบัตินั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอยู่เสมอ ส่วนหน่วยอื่น ๆ ที่มีใช้หน่วยเทคนิคให้จัดทำ มาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับ นอกเหนือจากที่หน่วยเทคนิคกำหนดไว้แล้วตามที่เห็นว่ายังไม่ครบถ้วน ทั้งนี้ ให้เหมาะสมกับสภาพการทำงานของหน่วยนั้น ๆ

๓.๕ ให้หน่วยต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยเทคนิคแต่ละสายงานเทคนิค มีการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูล ซึ่งกันและกันและกับหน่วยงานภายนอก ทร. เพื่อร่วมกันปรับปรุงพัฒนามาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุจาก การทำงานของแต่ละหน่วยให้มีผลในทางคุ้มครองผู้ทำงานให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานมากที่สุด

๔. มาตรการการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

๔.๑ การฝึกอบรมและการประชาสัมพันธ์

๔.๑.๑ ให้หน่วยต่าง ๆ มีการศึกษาอบรม และเผยแพร่ความรู้เรื่องสภาพการทำงาน อุบัติเหตุจาก การทำงาน รวมทั้งวิธีปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานแก่ข้าราชการ ทหาร และลูกจ้าง รวมทั้ง บุคคลภายนอกที่เข้ามาปฏิบัติงานภายในหน่วย เพื่อให้ตระหนักในปัญหา และสามารถปฏิบัติให้เกิดความ ปลอดภัยในการทำงาน

๔.๑.๒ ให้มีการบรรยายและฝึกอบรมด้านการป้องกัน และบรรเทาความรุนแรงของอุบัติเหตุ จากการทำงานในหน่วยที่เป็นสถานศึกษาต่าง ๆ โดยการฝึกอบรมให้ดำเนินการต่อผู้ที่เริ่มเข้ารับ ราชการ ส่วนผู้ ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว ให้มีการบรรยายในหลักสูตรต่าง ๆ ต่อเนื่องกันไป

๔.๑.๓ หน่วยต่าง ๆ ส่งเสริมให้ข้าราชการ ทหาร ลูกจ้าง ในหน่วยมีกิจกรรมเกี่ยวกับการ ป้องกันอุบัติเหตุ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาความรู้ในเรื่องของการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของหน่วย

๔.๒ การปรับปรุงมาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ

๔.๒.๑ ให้หน่วยเทคนิคที่ควบคุมมาตรฐาน อาวุธยุทธโศปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักรกล ตามสายงานเทคนิคนั้น ๆ ได้มีการปรับปรุง มาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการทำงานของแต่ละสายงานเทคนิค ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป หรือสอดคล้องกับกฎระเบียบต่าง ๆ ที่มีการถือปฏิบัติในหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐหรือของเอกชนภายนอก ทร.

๔.๒.๒ หน่วยต่าง ๆ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับที่หน่วยเทคนิคได้กำหนดไว้แล้ว และส่งข้อมูลในส่วนที่เห็นว่ายังบกพร่องไม่สมบูรณ์ไปให้หน่วยเทคนิคที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปรับปรุง มาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับนั้น ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๔.๒.๓ ให้หน่วยต่าง ๆ ได้มีการปรับปรุง มาตรการ ระเบียบ ข้อบังคับในการป้องกันอันตรายจากการทำงานนอกเหนือจากที่หน่วยเทคนิคได้กำหนดไว้แล้ว ทั้งนี้ให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการทำงาน และสภาวะแวดล้อมของที่ทำงานที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

๔.๓ การกำหนดมาตรฐานของความปลอดภัยในการทำงาน

๔.๓.๑ ให้มีการกำหนดมาตรฐานของความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับ อาวุธยุทธโศปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักรกล หรือแม้แต่อาคารสถานที่ รวมทั้งในส่วนที่จะก่อให้เกิดมลภาวะในสิ่งแวดล้อมของสถานที่ทำงาน

๔.๓.๒ ให้มีการพัฒนามาตรฐานและการปฏิบัติ โดยสอดคล้องกับสภาพการทำงานและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป

๔.๓.๓ กวดขันและควบคุมให้ยุทธโศปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักรกลต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงานให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีอยู่เสมอ ตรวจสอบสภาพและสถานที่ทำงาน อาคารสถานที่ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพปลอดภัยถูกสุขลักษณะ และไม่ให้เกิดมลภาวะในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

๔.๓.๔ จัดให้มีการควบคุมเชื้อเพลิง วัตถุระเบิด สารเคมี ก๊าซ และวัตถุมีพิษ ให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

๔.๔ การศึกษาค้นคว้าวิจัย

๔.๔.๑ ให้หน่วยต่าง ๆ มีการเก็บสถิติข้อมูล รวมทั้งสาเหตุของการทำให้เกิดอุบัติเหตุ หรือโรคอันเกิดจากการทำงาน รวมทั้งการทำงานที่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสภาพแวดล้อม โดยหน่วยหัวหน้าสายงานเทคนิคเป็นผู้เก็บรวบรวมในส่วนที่เกี่ยวข้องตามสายงานเทคนิค หน่วยอื่น ๆ ส่งข้อมูลทางสายงานเทคนิคให้กับหน่วยเทคนิคนั้น ๆ และรวบรวมข้อมูลในส่วนที่นอกเหนือจากสายงานเทคนิค ไว้พิจารณาใช้เพื่อการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

๔.๔.๒ ให้หน่วยต่าง ๆ ศึกษาวิจัยและสำรวจด้านความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อปรับปรุงสภาพการทำงานและปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่ทำงานให้ถูกสุขลักษณะ ไม่เกิด มลภาวะ รวมทั้งหาวิธีป้องกันอุบัติเหตุ รวมทั้งโรคอันเกิดจากการทำงาน ทั้งนี้ให้หน่วยหัวหน้า สายงานเทคนิครับผิดชอบในสายงานเทคนิคที่เกี่ยวข้อง หน่วยอื่น ๆ รับผิดชอบในส่วนที่นอกเหนือจากสายงานเทคนิค

๔.๔.๓ ให้หน่วยหัวหน้าสายงานเทคนิคต่าง ๆ ศึกษา วิจัย เพื่อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในสายงานเทคนิคที่เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องของอาวุธยุทโธปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องจักรกล ตลอดจนอาคาร สถานที่ทำงานต่าง ๆ ด้วย

๔.๔.๔ ให้กรมแพทย์ทหารเรือ ดำเนินการศึกษาวิจัยข้อมูลที่ได้จากการตรวจสุขภาพ ข้าราชการ ทหาร และลูกจ้าง โดยเฉพาะข้อมูลในส่วนที่เป็นปัญหาที่เกิดจากอุบัติเหตุจากการทำงาน หรือโรคอัน เกิดจากการทำงาน

๔.๔.๕ ให้หน่วยหัวหน้าสายงานเทคนิคต่าง ๆ ศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีตาม สายงาน เทคนิคที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการป้องกันและดูแลรักษาผู้ประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน หรือผู้ที่เจ็บป่วยจาก โรคอันเกิดจากการทำงาน

๔.๕ การวางแผนและประสานงาน

๔.๕.๑ ให้หน่วยหัวหน้าสายงานเทคนิค และหน่วยผู้ปฏิบัติในสายงานเทคนิค นั้น ๆ มีการ ประสานงานเพื่อวางแผนและติดตามผลในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการนำ ปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น และผลสำเร็จของการดำเนินการตามแผนงานป้องกันอุบัติเหตุมาประเมินผล เพื่อการ พัฒนาแผนงานป้องกันอุบัติเหตุให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๔.๕.๒ ให้แต่ละหน่วยหัวหน้าสายงานเทคนิคประสานงาน และให้ความร่วมมือซึ่งกัน และกัน ในการจัดทำแผนการและการปฏิบัติในการป้องกันอุบัติเหตุให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๕.๓ ให้กรมแพทย์ทหารเรือ ประสานงานกับสถานพยาบาลภายนอก ในเรื่องของการ ดูแล รักษาผู้ที่ประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน หรือเจ็บป่วยจากโรคอันเกิดจากการทำงาน

บทที่ ๔

มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถาน

๑. สภาพปัญหา

อาคารสถานที่ของส่วนราชการกองทัพเรือและบริเวณพื้นที่ที่ส่วนราชการของ ทร. ดูแลรับผิดชอบในบางส่วนประชาชนสามารถเข้าไปติดต่อราชการ และเข้าไปเยี่ยมชมหรือใช้สถานที่นั้นได้ เช่น พระราชวังเดิม พิพิธภัณฑ์ ร.ล.แม่กลอง พื้นที่ ปจปร. สนามกีฬาภูตอินันต์ บางนา อนุสาวรีย์ พล.ร.อ.พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ อาคารที่ประชาชนเข้าไปใช้บริการประเภทต่าง ๆ เช่น สโมสรของหน่วย อาคารรับรอง ฯ โรงพยาบาล เป็นต้น ในปัจจุบันมีประชาชนที่เป็นญาติพี่น้องหรือเพื่อนของข้าราชการ ทหารกองประจำการ และลูกจ้าง ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้ เข้ามาใช้บริการทั้งในบริเวณเขตบ้านพักของทางราชการ และเยี่ยมชมบริเวณสาธารณสุขสถาน ของ ทร.เป็นจำนวนมาก จึงมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุในบริเวณดังกล่าวได้ สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถาน มีที่มาจาก ๒ ทาง คือ จากพฤติกรรมของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัย อุบัติเหตุในที่สาธารณะที่เกิดจากพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการขาดระเบียบวินัย เช่น การไม่เข้าแถวเรียงลำดับก่อนหลังในกรณีที่มีคนจำนวนมากรอรับแจก สิ่งของหรือเข้าไปใช้บริการ การไม่รู้หรือไม่นำพาต่อวิธีใช้เครื่องเล่นหรืออุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าที่เกิดการลัดวงจรหรือเกิดไฟไหม้ขึ้น หรือสถานที่ที่คนจำนวนมากเข้าไปแออัดอยู่เพื่อดูกีฬาหรือดนตรี ทำให้ที่นั่งที่ยืนไม่แข็งแรงพังทลายลงมา สำหรับอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถานที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่ส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัย เช่น การใช้อุปกรณ์ ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ติดตั้งไม่เรียบร้อยและเก่าชำรุด สภาพชำรุดทรุดโทรมของอาคารหรือ สิ่งก่อสร้าง การติดตั้งท่อก๊าซ เชื้อเพลิงของ โรงประกอบอาหารไม่เรียบร้อยทำให้มีการรั่วไหล สนามกีฬาของหน่วยต่าง ๆ ไม่ได้มีการดูแลรักษา มีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อ มีเศษของมีคมอยู่ในสนามสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถานดังที่ได้กล่าวมา ล้วนนำมาซึ่งความสูญเสียแก่ชีวิตหรือ ทำให้เกิดการบาดเจ็บ ทุพพลภาพ ทรัพย์สินของประชาชน และ ทรัพย์สินของทางราชการสูญหาย ก่อให้เกิดความเสียหายต่องบประมาณของกองทัพและบุคคลในครอบครัว ซึ่งถ้าไม่มีแผนการดำเนินการป้องกันและควบคุมการเกิดอุบัติเหตุแล้วย่อมจะทำให้เกิดการสูญเสียเป็นมูลค่ามหาศาล

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถาน
- ๒.๒ ลดอัตราการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถาน
- ๒.๓ ลดอัตราการสูญเสียชีวิตงบประมาณ เนื่องจากอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถาน

๓. แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถาน

เพื่อลดอุบัติเหตุในสาธารณสุขสถานตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงมีแนวทางเพื่อการปฏิบัติดังนี้

๓.๑ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ และรณรงค์เพื่อให้ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ ลูกจ้าง ตลอดจนครอบครัวและประชาชน มีความเข้าใจถึงอันตรายจากอุบัติเหตุในสาธารณสถาน และตระหนักถึงความจำเป็นในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ มาตรการป้องกันอุบัติเหตุ เพื่อให้สามารถคุ้มครองตนเองและผู้อื่นได้

๓.๒ ปรับปรุงระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสถาน ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

๓.๓ ให้มีการกำหนดมาตรฐานของความปลอดภัยเกี่ยวกับตัวอาคารสถานที่ อุปกรณ์ที่ใช้และการดูแลรักษาอุปกรณ์ดังกล่าวในสาธารณสถาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ ลูกจ้าง ครอบครัว และประชาชนผู้ใช้บริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ราชการ ของหน่วย

๓.๔ ส่งเสริมให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทำการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนางานด้านการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสถาน ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของ ทร.

๓.๕ ให้มีการวางแผนประสานงานกันระหว่างหน่วยงานของ ทร. หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันรับผิดชอบ

๔. มาตรการการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสถาน

๔.๑ การฝึกอบรมและประชาสัมพันธ์

๔.๑.๑ ให้การศึกษาและเผยแพร่ความรู้เรื่องอุบัติเหตุในสาธารณสถาน และวิธีการป้องกันแก่ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ ลูกจ้าง ตลอดจนครอบครัวและประชาชน รวมทั้งให้มีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง โดยใช้การดำเนินการต่าง ๆ อาทิ เช่น ผลิตเครื่องมือเพื่อประกอบการรณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดให้มีคู่มือหรือคำแนะนำติดประกาศบริการให้ประชาชนตระหนักในปัญหาและมีความรู้ในการป้องกันอุบัติเหตุให้แก่ตนเอง และผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๒ ให้มีการสอนและฝึกอบรมด้านการป้องกันอุบัติเหตุในสาธารณสถานแก่หน่วยงาน ใน ทร. รวมทั้งการให้การศึกษาและฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยด้วย

๔.๒ การปรับปรุงระเบียบต่าง ๆ

๔.๒.๑ ให้หน่วยงานของ ทร.ที่มีสาธารณสถานที่ใช้บริการประชาชน มีหน้าที่ในการควบคุมดูแล ปรับปรุง และจัดให้มีระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อาคารสถานที่ให้เหมาะสม เพื่อสร้างความปลอดภัยให้ผู้ใช้บริการ

๔.๒.๒ ให้หน่วยงานของ ทร.ที่มีสาธารณสถานที่ใช้บริการประชาชน มีหน้าที่ในการ ควบคุมการก่อสร้างอาคารสาธารณะ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคารและความปลอดภัยในตัวอาคารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวอาคาร รวมทั้งกำหนดให้มีการใช้อาคารและอุปกรณ์ดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ตัวอาคารและผู้ใช้

๔.๒.๓ ให้มีการพัฒนาระเบียบสำหรับใช้บังคับเพื่อความปลอดภัย โดยกำหนดให้มีอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาความเสียหายเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น รวมทั้งให้มีการตรวจและกวดขันการใช้อาคารและอุปกรณ์

ดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ตัวอาคารและผู้ใช้

๔.๓ การกำหนดมาตรฐานของความปลอดภัยในสาธารณสถาน

๔.๓.๑ ส่งเสริมให้มีการกำหนดมาตรฐานของความปลอดภัยเรื่องแบบอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ในสาธารณสถาน

๔.๓.๒ ให้นำหน่วยเทคนิคที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบสภาพความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร ในสาธารณสถาน ให้เป็นไปตามมาตรฐาน

๔.๓.๓ กำหนดมาตรการในการตรวจสอบ หรือขอรับการสนับสนุนหน่วยเทคนิคที่เกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบความเสื่อมสภาพของอุปกรณ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรกล ตามระยะเวลา เพื่อจัดให้มีการซ่อมแซม ปรับปรุง ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้อย่างปลอดภัย

๔.๔ การวางแผนและประสานงาน

๔.๔.๑ ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ภายใน ทร.เกิดการรวมกลุ่มดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุขึ้นในระหว่างหน่วยงานและมีบทบาทในด้านการตรวจและเฝ้าระวังอุบัติเหตุ เช่น ตรวจสอบความเสื่อมสภาพของอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอและตรวจสอบความคงสภาพของอาคารสถานที่สาธารณะ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้

๔.๔.๒ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ร่วมดำเนินการตรวจสอบและประเมินปัญหาอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบติดตามผลและการตรวจสอบความปลอดภัยในสาธารณสถาน

๔.๔.๓ ให้มีระบบการช่วยเหลือผู้ได้รับอุบัติเหตุในสาธารณสถาน และการร่วมมือประสานงานระหว่างส่วนราชการภายใน ทร. ภาครัฐ และเอกชน เพื่อเป็นการบรรเทาความเสียหายและ สูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน
